

SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

Yeni Müfredata Uygun

Tam Hücreleme Sistemi

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Soru Sayısı

421

Testler

Tam hücreleme sistemi ile hazırlanan, nitelikli ve özgün sorulardan oluşan "testler" bilgilerin pekiştirilmesini ve kalıcı öğrenmenin artırılmasını sağlar.

Ünite Değerlendirme

Ünite sonlarında yer alan "ünite değerlendirme testleri" öğrenciye, kazanımları birleştirerek yorumlamayı ve bilgiyi kullanmayı öğretir.

Sarmal Denemeler

Kitabın çeşitli bölümlerinde yer alan, branş denemesi görevi gören "denemeler", tarama niteliğinde hazırlanmış olup bir önceki denemenin konularını içerir.

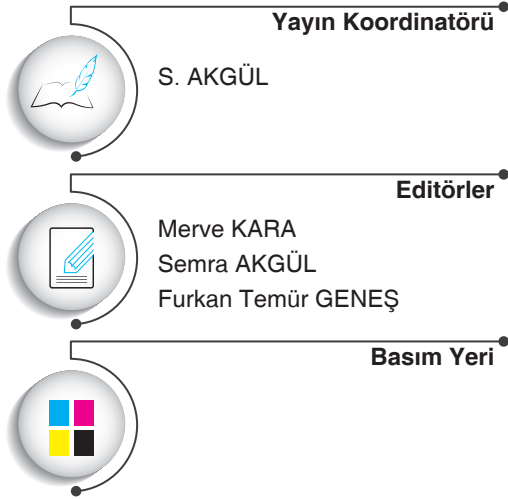
Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlaması ve depolanması yasaktır.

220822 – B1

ISBN: 978-605-250-365-2

www.dijitalim.com.tr

“Dijitalim” öğrenci veya öğretmen uygulamasını indirerek bütün soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr

DİJİTAL EĞİTİM PORTALIMIZA GİRİNİZ.

ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ. SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİMİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ. İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

Test ve deneme oluşturmak için
70.000 soruluk
“SORU HAVUZU”muzdan
yararlanabilirsiniz.

AKILLI TAHTAYA
UYUMLU

TAMAMEN ÜCRETSİZ İÇERİK

Konu Anlatımları
Benzer Sorular
Online Testler
Online Denemeler

İŞLEYEN ZEKA YAYINLARI

Ostim Mahallesi 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0312) 395 13 96 Fax: (0312) 394 10 04

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Sevgili Öğrenciler,

Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerimiz çeşitli sınavlarla karşılaşmaktadır. Öğrencilerimizin bu süreci başarılı bir şekilde tamamlamalarında onlara destek olmak amacıyla “İşleyen Zeka Yayınları” olarak uzman bir kadroyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Yayın çalışmalarımızı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının yayımladığı öğretim programlarına göre hazırlıyoruz. İçeriklerimizi hazırlarken kazanım eksenli çalışıyor, sorularda tüm kazanımları işliyoruz. Kazanım dışında kalan içeriklere ve sorulara yayınlarımızda yer vermiyoruz. Müfredat değişikliklerini anında takip ederek ve yayınlarımızı sürekli güncelleyerek öğrencilere her zaman yeni müfredata göre sunuyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları” olarak yaptığımız ihtiyaç analizleriyle öğrencilerin farklı şekilde oluşan ihtiyaçlarını gidermek için ürün yelpazemizde birbirinden farklı çalışmalara yer veriyoruz. Bu kapsamda “soru bankaları, branş denemeleri, paket denemeler ve kurumsal denemeler” gibi farklı yayınlarla karşınıza çıkıyoruz.

Eleştiriyle bizi yönlendiren ülkemizin seçkin sosyal bilgiler öğretmeni arkadaşlarımız Meral ARAS, Yaser İFLAZOĞLU, İmdat ÇELİK, Hakan Can TERZİBAŞI, Sibel BAYTAK, Bülent ÖZEN, Serdar ÇETİNKAYA, Eda GÖKOĞLU, Şükrü ADIGÜZEL ve Emine YILMAZ'a teşekkürlerimizi sunuyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları”nın size en uygun ürününü seçerek sizler de başarıya emin adımlarla koşabilirsiniz. Başarı dileklerimizle...

S. AKGÜL
Yayın Koordinatörü

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol	7
İletişimin Gücü	9
Hızlı İletişim / Güçlü Toplum	11
İletişim Özgürlüğü	13
Ünite Değerlendirme Testi	15

2. ÜNİTE

KÜLTÜR VE MİRAS

Beylikten Cihan Devletine	21
İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın	25
Avrupa'da Uyanış	29
Değişen Dünyada Değişen Osmanlı ...	31
Osmanlıdan Kalan Mirasımız	33
Ünite Değerlendirme Testi	35
1. Sarmal Deneme	43

3. ÜNİTE

İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Nereye Yerleşelim?	47
Tablo ve Grafiklerle Ülkemiz	49
Doğduğun Yer mi, Doyduğun Yer mi? ..	51
Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğüm Var	53
Ünite Değerlendirme Testi	55
2. Sarmal Deneme	63

4. ÜNİTE

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Kil Tabletlerden Akıllı Tabletlere	67
Bilimin Öncüleri	69
Her Yenilik Geleceğimize Bir Katkıdır..	71
Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı	73
Ünite Değerlendirme Testi	75
3. Sarmal Deneme	79

5. ÜNİTE

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz	83
Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor	85
Vakıf Demek, Medeniyet Demek	87
İşinin Ehli İnsan Yetiştirmek	89
Geleceğin Senin Ellerinde	91
Dijital Teknoloji Çağındayız	91
Ünite Değerlendirme Testi	93
4. Sarmal Deneme	97

6. ÜNİTE

ETKİN VATANDAŞLIK

Demokrasi Serüveni	101
Atatürk'ten Milletimize Armağan	103
Cumhuriyetimi Seviyorum	105
Hâkimiyet Milletindir!	107
Ünite Değerlendirme Testi	109
5. Sarmal Deneme	111

7. ÜNİTE

KÜRESEL BAĞLANTILAR

Türkiye'de ve Dünya'da Barış	115
Ekonomiye Yön Veren Kuruluşlar	117
İnsanları Nasıl Tanıyoruz?	119
Küresel Sorunlara Çözüm	
Üretiyorum	119
Ünite Değerlendirme Testi	121
Genel Deneme	125

Cevap Anahtarı	127
----------------------	-----

1. ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol

İletişimin Gücü

Hızlı İletişim / Güçlü Toplum

İletişim Özgürlüğü

1. Test

2. Test

3. Test

4. Test

Ünite
Değerlendirme

1.

Bundan yıllar önce Avustralya'nın güneyinde büyük bir kasırga ortaya çıkar. Kuzeye doğru ilerleyen bu kasırga, Hindistan ve Çin'e kadar ulaşıp, belki de yüzbinlerce insanın hayatını etkileyecek iken hiç beklenmeyen bir gelişme yaşanır. Bu büyük kasırga aniden yönünü okyanusa doğru çevirir. Böylece büyük bir felaketten kurtulunur. Bilim insanları büyük bir yıkıma yol açmasını bekledikleri bu fırtınanın nasıl yön değiştirip okyanusa yöneldiğini incelemeye başlarlar. Araştırmalarıyla şu sonuca ulaşırlar: Her yıl o dönemde, Avustralya'da kelebekler bir yerden başka bir yere göç ederlermiş. Bu göç esnasında o kelebeklerin kanatlarının o hafif çırpıntıları birleşerek bu muazzam gücün yön değiştirmesinde etkili olmuştur.

Toplum içinde yaşayan bireyler birbirleri ile etkileşim içindedir. Bu nedenle her davranışımızın çevremizde bir etkisi vardır. Günlük hayatımızda çok basit görünen davranışlar büyük etkiler meydana getirebilir.

Buna göre aşağıda verilen davranışlardan hangisi toplumsal ilişkilere olumlu bir etkide bulunmaz?

- A) Aile içinde ve çevrede iletişimi artırmak
- B) Gün içerisinde karşılaşılan kişilere karşı tebessüm etmek
- C) Tartışılan bir konu üzerinde hep kendimizi haklı görmek
- D) Bir topluluktaki insanlara selam vermek

İşleyen Zeka Yayınları

2. İnsanlar arasındaki duygu ve düşünce alışverişine "iletişim" denir.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi doğru bir iletişim şekli değildir?

- A) İlayda'nın yemek yapan annesine "Kolay gelsin." demesi
- B) Ahmet Bey'in, kızı Selen'in anlattıklarını dikkatle dinlemesi
- C) Semih'in apartman görevlisine "Günaydın." demesi
- D) Hamdi'nin çevresindeki insanları görmezden gelmesi

3. Perihan Hanım, evdeki oturma grubunu değiştirmeyi ister. Bu fikrini eşine açıklar. Eşi Esat Bey, bu aralar maddi durumlarının sıkışık olduğunu, ancak durumlarını toparladıktan sonra oturma grubunu değiştirebileceklerini söyler. Perihan Hanım eşinin söylediklerini dinleyince onu anlayışla karşılar ve birlikte bu işi erteleme kararı alırlar.

Buna göre Esat Bey ve eşi Perihan Hanım arasındaki iletişim için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Perihan Hanım eşinin kararlarına saygı duymuştur.
- B) Esat Bey, durumu eşini kırmadan anlatmıştır.
- C) Perihan Hanım ve Esat Bey birbirlerini etkin bir şekilde dinlemişlerdir.
- D) Esat Bey, eşine ön yargılı davranmıştır.

4. Başkalarıyla iyi iletişim kurabilmek için kişilere olumlu yaklaşmalı ve nazik davranmalıyız. Başkalarına karşı ön yargısız olmak, onları dikkatle dinlemek, onlarla empati kurmak olumlu iletişim kurmamıza yardımcı olur. Karşımızdaki kişi bizden ne kadar farklı olursa olsun iyi iletişim kurabilmek için ona saygı duymalı, söylediklerini can kulağıyla dinlemeli, mimik ve jestlerine dikkat etmeliyiz.

Buna göre aşağıdaki örneklerden hangisinin olumlu iletişim kurulmasını engelleyeceği söylenebilir?

- A) Sabah uyandıığımızda ailemize günaydın demek
B) Sınavdan kötü not alan arkadaşımızın üzüntüsünü paylaşmak
C) Yeni tanıştığımız bir insana karşı ön yargıyla yaklaşmak
D) Etrafımızla güler yüzle iletişim kurmak

5. Proje ödevini nasıl geciktirirsin. 1
Ödevlerini yapmaman beni üzüyor. 2
Sürekli boş oturmandan sıkıldım. 3
Beni anlıyor olman beni sevindirdi. 4
Seni sınıfta göremeyince meraklandım. 5

Verilen cümleler aşağıdakilerden hangisinde doğru bir şekilde gruplandırılmıştır?

	Sen Dili	Ben Dili
A)	1 – 3 – 5	2 – 4
B)	2 – 4	1 – 3 – 5
C)	1 – 3	2 – 4 – 5
D)	3 – 5	1 – 2 – 4

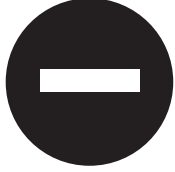

6. İletişimde sözlü ifadeler kadar sözsüz ifadelerin de etkisi bulunmaktadır. Bu yüzden iletişim kurarken sözsüz ifadeler ile iletişim desteklenirse daha etkili bir iletişim ortamı oluşur.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bu bilgiye örnek oluşturacak şekilde etkili bir iletişim durumu yaşanmıştır?

- A) Ayla arkadaşına ne istediğini anlattı.
B) Murat'ın yüz ifadesinden ne kadar sevindiği anlaşılıyordu.
C) Levent ses tonunu yükselterek konuşmaya başladı.
D) Emre babası ile sohbet ederken bir taraftan da anlatmak istediğini eliyle tarif ediyordu.

7. Hakan yolda yürürken yeni çıkan bir filmin afişini görmüş ve hemen sinemaya gitmiştir. Ancak sinema görevlisinin filmde olumsuz örnek olabilecek davranışların, şiddetin ve 18 yaşının üzerinde olanların izleyebileceğini söylemiştir.

Sinema görevlisinin verdiği bilgilere bakılarak film afişi üzerinde aşağıdaki akıllı işaretlerden hangisinin olması beklenemez?

- A) B)
C) D)

1. Sabah kalktım. Ellerimi ve yüzümü yıkadım. Kahvaltı hazırdı. Anneme teşekkür ederek kahvaltımı yaptım. Okul servisim gelmişti. Servise binerken, "günaydın" deyip yerime oturdum. Serviste sohbet ederken zaman çok çabuk geçmiş ve okula gelmiştik. Sınıfa girerken güler yüzlü olduğumu söyleyen arkadaşşıma teşekkür ettim. Okuldaki derslerimiz çok eğlenceli geçiyor, öğretmenlerimiz ne istediğimizi anlayarak dersleri daha etkili anlatıyorlar. Akşam eve dönme zamanı geldiğinde servise tekrar binerken yolduğumu farkettim.

Lale'nin anlatımına bakılarak yaşadığı iletişim durumları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İletişim kurarken zaman zaman sorun yaşamaktadır.
B) Olumlu iletişim kurallarını uygulamaktadır.
C) İnsanlarla kolay iletişim kurmakta zorlanmaktadır.
D) Zaman zaman argo kelimeler kullanmaktadır.

İşleyen Zeka Yayınları

2. Sözlü ve yazılı iletişimin en önemli unsuru dildir. Hangi iletişim yolunu seçersek seçelim Türkçeyi doğru kullanmalıyız. Karşımızdaki kişiye söylemek istediklerimizi sakın, açık, net ve doğru anlaşılacak şekilde ifade etmeliyiz. Etkili iletişim, hem doğru dinlemeye hem de doğru konuşmaya bağlıdır. Etkileyici konuşma ve etkin dinleme yapabilmek için kitap okuma alışkanlığı kazanmalıyız. Okuduğumuz her kitap kelime dağarcığımızı yeni kelimeler ekler. Bu da insanın daha fazla kavramla düşünebilmesini, kendisini daha iyi ifade edebilmesini ve karşısındakini daha iyi anlayabilmesini sağlar.

Parçadaki bilgilere bakılarak iletişimle ilgili,

- I. Kullandığımız dil iletişimin sağlıklı gerçekleşmesine yardımcı olur.
II. İletişim kurulurken karşımızdaki kişiye anlatmak istediklerimizi sade bir şekilde aktarmalıyız.
III. Kitap okuma bireylerin kendilerini ifade etmelerine yardımcı olur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

İşleyen Zeka Yayınları

3.

Aman Karagöz'üm, akşam şeriflerin hayrolsun.

Hacivat

Senin de sülaleni sansarlar boğsun (vurur).

Karagöz

Aman Karagöz'üm ben sana iltifat ediyorum sense bana vuruyorsun. Yazıklar olsun sana, yazık!

Hoş geldin, kazık oğlu kazık (vurur).

Hacivat ve Karagöz arasında geçen diyalogdaki iletişim hatası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göz temasında bulunmamak   B) Sorguya çekmek, sınamak
C) Etkin bir şekilde dinlememek   D) Öğüt verici bir şekilde konuşmak

4.

Bir gün öğretmen sınıfta iki öğrenciyi masasına çağırmış. Öğrencileri masada karşılıklı oturmuş, ortalarına bir nesne koymuş. Sonra öğrencilerden bu nesnenin rengini söylemelerini istemiş. Öğrencilerden biri, bu nesnenin beyaz olduğunu diğeri de bu nesnenin siyah olduğunu ısrarla söylemişler. Nesneye beyaz diyen öğrenciye göre siyah demek nasıl mantıksız ise siyah diyene göre de beyaz demek o kadar mantıksız bir durummuş. Öğretmen bu durumda her iki öğrenciden de yer değiştirip nesneye öyle bakmalarını istemiş, ancak öğrenciler “kendinizi diğerinin yerine koyun” isteğini gereksiz görüp, söyledikleri rengin geçerli olduğunu söylemişler. Öğretmen bu etkinlikte öğrencilere bir ders verme niyetinde imiş. Derken öğretmen masanın ortasındaki nesneyi kaldırarak iki öğrenciye de göstermiş. Öğrenciler hayret etmişler. Çünkü ortadaki nesnenin bir yüzü siyah iken diğeri yüzü de beyazmış. Öğrenciler biraz da utanarak almışlar derslerini.

Öğretmen anlatılan hikâyede “kendinizi diğerinin yerine koyun” isteğinde bulunması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Sorumluluk   B) Sempati   C) Kişilik   D) Empati

İşleyen Zeka Yayınları

5. Ben dilini kullanmak iletişimi olumlu etkiler. Kendimizi “ben dili” içeren cümleler ile ifade ettiğimizde karşımızdakini incitmemiş, mesajlarımızı doğru vermiş oluruz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ben dili ifadelerine örnektir?

- A) Dün seni göremeyince merak ettim.
B) Neden bir yere de zamanında gelemiyorsun?
C) Büyüdün ama hâlâ aynı hataları yapıyorsun.
D) Böyle gezersen derslerinde başarılı olamazsın.

6. Empati, bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısı ile bakması, o kişinin duygu ve düşüncelerini anlaması ve hissetmesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi empati kurabilen insana ait bir özellik değildir?

- A) İnsanlarla iyi iletişim kurabilir.
B) Sadece kendi duygu ve düşüncelerine saygı gösterilmesini ister.
C) İnsanların duygu ve düşüncelerine saygı göstermesini ister.
D) Karşısında yer alan insanları etkin bir şekilde dinler.

7. İletişimin olumlu geçmesi konuşmacının olduğu kadar dinleyicinin davranışlarına da bağlıdır. Dinleyen kişi rolüne uygun davranmaz ise iletişim olumsuz etkilenir.

Buna göre dinleyicinin aşağıdaki davranışlardan hangisini yapması durumunda iletişim olumsuz etkilenir?

- A) Dinlerken vereceği cevabı düşünmesi
B) Konuşmacının jest ve mimiklerine dikkat etmesi
C) Başka işle meşgul olmaması
D) Dikkatini karşıdaki kişiye vermesi

8.

Sınıftaki arkadaşlarım benimle oynamıyor, beni görmezden geliyorlar.

Ali'nin söylemine bakarak onun hangi davranışı arkadaşları ile iletişimini olumsuz yönde etkilemiş olamaz?

- A) Oyun araç-gereçlerini paylaşmak istememesi
B) Onları anlayarak ona göre davranması
C) Arkadaşlarına karşı sen dili ile konuşması
D) Arkadaşlarına isim takarak diyalog kurması

1. Toplumun birimleri arasında ilişki kurulmasına imkân hazırlayarak millî birlik ve beraberliği sağlamak	Kamuoyu oluşturmak, siyasal sürece katılmayı ve denetlemeyi sağlamak
Mal ve hizmetlerin tanıtılmasına ve satılmasına yardım etmek	Çok farklı özelliklere sahip geniş halk kitlelerine kısa sürede ulaşmak

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Atatürk ve İletişim
B) RTÜK'ün Görevleri
C) Kitle İletişim Araçlarının Amaçları
D) Gazeteciliğin Temel Özellikleri

İşleyen Zeka Yayınları

2. Geçmişte insanlar kitlelere ulaşmak için farklı yöntemler kullanmıştır. Roma senatosu aldığı kararları papirüsten üretilen bir çeşit kâğıda yazdırmıştır. Papirüsleri senato duvarına astırarak alınan kararları halka duyurmuştur. Tarihteki medya örneklerinden birisi de bu papirüslerdir. Biz de ise eskiden tellallar önemli haberleri halka açık yerlerde davul eşliğinde bağırarak duyurmuştur. Camilerin minarelerinden de köy veya mahalle halkına duyurular yapılmıştır. İletişim alanındaki buluşların en önemlilerinden biri hiç kuşkusuz Gutenberg (Gutenberk)'in XV. yüzyılda icat ettiği matbaadır. İnsan yaşamına toplumsal, bilimsel, kültürel ve siyasi alanlarda en temel katkıyı bu büyük buluş sağlamıştır. Matbaa toplumların değişimini ve gelişimini sağlayan itici bir güç olmuştur. Matbaanın bulunuşu gazeteciliğin gelişmesini ve bir meslek olarak ortaya çıkmasını sağlamıştır. Böylece iletişimin en önemli araçlarından biri olan gazete insanların yaşamına girmiştir.

Paragrafa bakılarak iletişimin tarihsel gelişimi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) İletişimin tarihi süreçteki gelişimine çeşitli örnekler verildiği
B) Geçmişte bazı toplumların iletişimi tellal ve cami minarelerinden yapılan duyurularla sağladığı
C) Matbaanın toplumların gelişimine ve değişimine engel olduğu
D) Roma döneminde alınan kararların halka papirüs denilen kâğıdın duvara asılması yolu ile duyurulduğu

İşleyen Zeka Yayınları

3. "Türk milletinin sağlam bir fikre sahip olması gerekir. Bütün çabaların, Türk kamuoyunun gerçeği anlamasına ve duymasına yönelik olduğu millete anlatılmalıdır. Ancak o şekilde millet günlük fikirlere, sahte ve yanıltıcı sözlere asla önem vermeyecek bir olgunluğa erişebilir."

Atatürk bu sözleriyle basın-yayım kuruluşlarından aşağıdakilerin hangisini yapmalarını istemiştir?

- A) Doğru, tarafsız ve güvenilir haber yapmalarını
B) Haber kaynağı belirtmeden haber yayınlamalarını
C) Kendi görüşlerini halka zorla kabul ettirmelerini
D) Toplumunu olumsuz yönde etkileyen haberler yapmalarını

4. Aşağıdakilerden hangisi televizyonun olumsuz etkilerine örnek gösterilemez?

- A) Tamamıyla pasif bir etkinliktir, hareket gerektirmez.
- B) Şiddet içerikli yayınlar, çocukların saldırgan davranışlar göstermesine neden olur.
- C) Dünyaya açılan penceredir, görmediğimiz yerleri görme imkânı sağlar.
- D) Ailenin birlikte vakit geçirmesini engeller, aile içi iletişimi azaltır.

5.

Basın, milletin müşterek sesidir. Bir milleti aydınlatma ve bu millete doğru yolu göstermede, muhtaç olduğu fikrî, gıdayı vermede, özetle bir milletin saadet hedefi olan ortak hedefte yürümesini sağlamada basın; başlı başına bir kuvvet, bir mektep, bir rehberdir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözlerine bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Basının toplumu bilgilendirme ve eğitimde önemli bir rolünün olduğu
- B) Basın-yayım organlarının kişiler arası iletişimi azaltıcı etkisinin bulunduğu
- C) Basının halkın eğitime katkısının yetersiz olduğu
- D) Basının savaş zamanında halkı bilgilendirme özelliğini tam olarak yerine getirmediği

6.

Bundan elli yıl önce kablolu telefonlarla iletişim kurardık. Şimdi ise çok farklı. Artık telefonlarını cebinde taşıyan, telefonlardan müzik dinleyen, görüntü izleyen, genel ağ girip haber okuyan bir gençliğimiz var. İlerde neler olacak daha kim bilir?

Yukarıdaki anlatımda Ahmet Bey iletişim araçlarının hangi yönüne değinmiştir?

- A) Birden çok insana ulaştıklarına
- B) Hızlı bir değişim geçirdiklerine
- C) Halkın sorunlarını yansıtmadıklarına
- D) Zaman kaybı yaşattıklarına

7. İletişim araçlarını kullanırken sahip olduğumuz hak ve özgürlüklerimizin anayasada geçen hangi madde tarafından güvence altına alındığı söylenemez?

- A) Madde 13: Herkesin bir devletin toprakları üzerinde serbestçe dolaşma ve oturma hakkı vardır. Herkes kendi ülkesi de dahil olmak üzere herhangi bir ülkeden ayrılmak ve ülkesine yeniden dönmek hakkına sahiptir.
- B) Madde 20: Herkes, özel hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir.
- C) Madde 22: Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.
- D) Madde 26: Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

8. Kitle iletişim araçları ile ilgili,

- I. Doğru haber vermek zorundadır.
- II. Kamuoyu oluşturmada etkilidir.
- III. İnsanlara hiç zararları yoktur.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III

1.

A kanalı

Otoyolda meydana gelen kazada 3 vatandaşı-
mız hayatını kaybetti. Hayatını kaybedenlerin
isimleri şöyle: ....

B kanalı

Otoyolda meydana gelen kazada araçlarda
büyük maddi hasar meydana gelirken, tek te-
selli kazada can kaybı yaşanmamıştı.

Yukarıda aynı olayla ilgili iki haber kanalının haberi verilmiştir.

Bu haberlere bakılarak, aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) İletişim özgürlüğü kullanılmıştır.
- B) A kanalı haberi doğru sunmuştur.
- C) İnsanların doğru haber alma hakkı ihlal edilmiştir.
- D) Haberler doğru bir şekilde verilmiştir.

İşleyen Zeka Yayınları

2.

Kitle iletişim özgürlüğü; haberlerin, olay-
ların, düşüncelerin ve bilgilerin kitle iletişim
araçları ile rahatça paylaşılmasıdır.

**Kitle iletişim özgürlüğünü kullandığını ifade
eden bir kişi aşağıdakilerden hangisini ra-
hatça paylaşamaz?**

- A) Günlük yaşamdan haberleri
- B) Kendisi ile ilgili bilgileri
- C) Yarışma ve kampanya duyurularını
- D) Devlete ait gizli bilgileri

3. İletişim araçlarını kullanırken;

- I. özel hayatın gizliliği,
- II. doğru bilgi alma hakkı,
- III. kitle iletişim özgürlüğü

**gibi hak ve özgürlüklerden hangilerinin ih-
lali vatandaşların medya kurumlarına olan
güvenini azaltır?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

- 4. Kitle iletişim araçlarını kullanırken bize ait yazı,
resim, bilgi ve verilerin izinsiz olarak başkaları-
nın eline geçme tehlikesi vardır. Örneğin sosyal
medyada paylaştığınız görsellerin kötü amaçlı
yazılımlarla ele geçirilip sizin isteğiniz dışında
kullanılması bilişim suçları kapsamına girer. Bi-
lişim suçu, genel ağ ve bilgisayar teknolojileri
aracılığıyla kişi haklarının ihlal edilmesidir. Bu
durum aynı zamanda özel hayatın gizliliğinin
ihlal edilmesi suçu kapsamına girer. Böyle bir
olayla karşılaştığınız zaman yasal haklarınızı
kullanmalısınız.

**Verilen bilgilere bakılarak iletişim haklarıyla
ilgili,**

- I. Kötü amaçlı kullanımlarla ilgili yasal haklar
vardır.
- II. Teknolojik aletler kişisel hakların zarar gör-
mesi üzerinde etkili olabilmektedir.
- III. Özel hayatın gizliliğine karşı devlet yaptırım
uygulamamaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5.

Muhabir Ercan

Ünlü piyanist Hidayet Özügül'ün evinin bahçesinde bir arkadaşı ile gizlice görüntüledik ve bu görüntüleri kanalımızda yayımladık.

Ülkemizin önemli oyuncularından Fahri Bey'i, eşi ile tatil yaparken görüntüledik ve bu haberi ertesi gün gazetemizde yayımladık.

Muhabir Leyla

Her iki muhabirin de anlattıklarına bakılarak aşağıdakilerden hangisinin ihlal edildiği söylenebilir?

- A) Yerleşme ve seyahat özgürlüğünün
- B) Bilgi edinme ve dilekçe hakkının
- C) Düşünceyi açıklama ve ifade etme hakkının
- D) Özel hayatın gizliliğinin

6. **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası:** Herkes düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahiptir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi: Herkesin düşünce ve anlatım özgürlüğü hakkı vardır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi: Herkes görüşlerini açıklama ve anlatma özgürlüğüne sahiptir.

Verilen farklı belgelerdeki maddelerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşünce ve ifade özgürlüğü evrensel bir olgudur.
- B) Düşünce özgürlüğü yalnızca gelişmiş ülkelerde hâkimdir.
- C) Bazı durumlarda ifade özgürlüğü sınırlandırılabilir.
- D) Dünyanın birçok ülkesinde yerleşme ve seyahat özgürlüğüne önem verilmektedir.

7.

1. Olay	Ahmet Bey'in ailesine ait bazı belgeler genel ağa sızdırıldı.
2. Olay	Rıza Bey hakkında gazetelerde asılsız bir haber yayımlandı.
3. Olay	Figen Hanım katıldığı bir televizyon programında fikirlerini açıkça ifade etti.
4. Olay	Bir televizyon kanalının muhabiri yaşanan bir olayı görüntülerken darp edildi.

Verilen olaylarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) 1. olayda özel hayata müdahale edilmiştir.
- B) 3. olay düşünceyi ifade etme özgürlüğüdür.
- C) 4. olayda gösteri ve yürüyüş yapma hakkı ihlal edilmiştir.
- D) 2. olay doğru bilgi alma hakkının ihlâlidir.

8.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 20. maddesinde "Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz." denilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin verilen ifadeyi destekler nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) Bireylerin izni alınarak bazı bilgilerinin paylaşılması
- B) Yalnızca futbolcuların özel hayatlarının araştırılması
- C) Kişilerin özel hayatları ile ilgili tüm bilgilerin verilmesi
- D) Özel hayatla ilgili bilgilerin belirli bir kesime ulaştırılması

1.

“Konuşsam beni sadece İngilizce bilenler anlayacak, ama sessiz bir filmi herkes anlayabilir ve dünya Amerika’dan ibaret değildir.”

(Wikiquote, 2012)

Sinema oyuncusu Charlie Chaplin’in görseli ile verilen sözde vurgulanmaya çalışılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar birbirleriyle sözsüz olarak da iletişim kurabilirler.
- B) İletişimin anahtarı konuşmaktır.
- C) Canlılar birbirleriyle her zaman ses çıkartarak iletişim kurarlar.
- D) Sözlü iletişim, sözsüz iletişime göre daha başarılıdır.

İşleyen Zeka Yayınları

2. Sansür; gazete, dergi, televizyon gibi basın yayın araçlarındaki yazı, görüntü, resim gibi unsurların devlet tarafından önceden incelenerek kısmen ya da tamamen yayınlanmasının yasaklanmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin sansürlenmesi hak ve özgürlüklerimize aykırıdır?

- A) Şiddet içeren videoların ve resimlerin
- B) Halkı ilgilendiren haberlerin
- C) Hakaret içeren sözlerin
- D) Ulusal güvenliği tehlikeye sokan haberlerin

3. İlknur, arkadaşı İrem’in günlük tuttuğunu görmüştür. İçinde yazarların ne olduğunu merak etmiş, teneffüste İrem’in çantasını gizlice karıştırarak günlüğü bulup okumuştur.

Buna göre İlknur’un aşağıdaki hak ve özgürlüklerden hangisini ihlal ettiği söylenebilir?

- A) Konut dokunulmazlığını
- B) Özel hayatın gizliliğini
- C) Kişi dokunulmazlığını
- D) Eğitim ve öğretim hakkını

4.

1. Beden dilimizle, karşımızdaki kişiyi dinlediğimiz mesajını vermeliyiz.

2. Konuşmacı konuşurken ona çok fazla soru yöneltilmemelidir.

3. Konuşan kişiyle göz teması kurmamaya özen göstermeliyiz.

4. Zaman zaman konuşmacının sözlerini başımızla onaylamalıyız.

Dedenin, torunuyla buluşabilmesi için iyi bir dinleyicinin özelliklerinin yazılı olduğu yolları kullanması gerekmektedir.

Buna göre dedenin numaralandırılan yolların hangilerini kullanması gerekmektedir?

- A) 1 ve 2
- B) 1 ve 4
- C) 2 ve 4
- D) 3 ve 4